

Na Jezus' kruisiging is de verslagenheid onder de leerlingen groot, de ontredding totaal. Het kleine groepje leerlingen wordt uit elkaar geslagen en iedereen probeert zijn eigen hachje te redden. Van een gemeenschap is geen sprake meer. Begrijpelijk dat je er op zo'n moment van door wil gaan en je uit de voeten maakt. Weg uit Jeruzalem. Maar de Emmaüsgangers vertrekken na Jezus' verrijzenis, juist op het moment dat het nieuws daarvan zich verspreidt, het licht van het geloof in de vrouwen en eerste leerlingen begint te stralen en zich een gemeenschap begint te formeren van hen die niet geloven dat het allemaal voorbij is maar nu pas begint. Somber en in verwarring als ze zijn, ontgoocheld en diep teleurgesteld, doen ze niet mee met wat daar nu, op de derde dag, in Jeruzalem in die kleine gemeenschap van mensen gebeurt waar ze tot drie dagen geleden bij hebben gehoord. Ze zijn te verslagen en verdrietig om er nog bij te kunnen horen. Ze vertrekken, ze druipen af, terug naar huis om daar hun oude leven op te pakken, een leven zonder kraak noch smaak.

Maar het loopt anders. Een vreemde voegt zich bij hen en loopt een stuk met hen mee. Hij dringt zich niet op; later wil hij in zijn eentje verder reizen en blijft pas bij hen na hun aandringen. Maar hij toont een levendige belangstelling voor hen en neemt hen serieus. Hij stelt vragen en verweekt hen in een gesprek. Na hun verhaal legt hij hun als een joodse rabbi de Schriften uit. En "hun hart brandde", staat er dan: opeens is het vuur terug, het vuur dat in de Schriften brandt, het vuur dat ze hadden leren kennen in de drie jaar dat Jezus predikend rondtrok, het levensvuur is terug. Ze hebben er weer zin in, ze hebben nieuwe levensmoed en vertrouwen in de toekomst, ze weten waarvoor ze leven. Nóg zijn ze alleen: ze zien Jezus wel maar herkennen hem niet. Pas als Jezus het brood breekt, herkennen ze hem. En meteen verdwijnt hij voor hun ogen en zien ze hem niet meer. Het hoeft ook niet, het is niet nodig. Want als Jezus het brood met hen breekt, wordt de gemeenschap hersteld, de gemeenschap met Jezus en de leerlingen in Jeruzalem. Het is het mooiste eucharistische moment uit de evangelieën. De leerlingen maken rechtsomkeer en gaan spoorlags terug naar Jeruzalem. Een hart dat brandt, kan niet alleen zijn.

Iedereen zit wel eens in de put. Als je in de put zit, zit je in je eentje in de put. Je zit niet samen in de put. Als je met zijn tweeën in de put zit, zitten twee mensen in hun eentje in hun eigen put. Met verdriet is het niet anders. We

zeggen: hij of zij is alleen met zijn verdriet. Ook verdriet maakt eenzaam. Mensen die iemand verloren hebben, zijn vaak het liefst alleen, thuis bij zichzelf, ook als daar de muren op hen af komen. Ook wie niet mee telt, wie gepest wordt of genegeerd, wie is uitgerangeerd, trekt zich terug in zichzelf. Als je tien keer over het hoofd wordt gezien en ellendiger naar huis gaat dan je gekomen bent, blijf je de elfde keer maar thuis. Ook armoede maakt eenzaam: het meisje dat graag op ballet wil omdat alle vriendinnetjes daar ook op zitten, maar haar moeder kan het niet betalen.

Als kind had ik een teddybeertje dat ik overal mee naar toe sjouwde. Totdat ik een keer thuis kwam en het niet meer bij me had. Mijn moeder is een uur lang met me gaan zoeken op straat. Het beertje hebben we niet gevonden. Maar ik zie nog levendig voor me hoe mijn moeder het strijkijzer liet staan en met me is gaan zoeken. Ik was in mijn ontroostbaarheid niet meer alleen. Op iemand afstappen die net een begrafenis achter de rug heeft, en vragen hoe het gaat. Een bemoedigende knik voor een leerling die is gezakt voor zijn eindexamen, een bejaarde die vermoeid op een bankje zit, een opbeurend woord, een lach of een glimlach, een oogopslag, het leven is vol momenten waarop mensen, al is het maar even, uit hun eenzaamheid worden opgetild. Soms gaat hun hart er weer door branden en sluiten zij weer aan.

Soms zijn wij op weg naar Emmaüs, soms naar Jeruzalem. Hopelijk komen wij in ons leven steeds dichterbij de buurt van Jeruzalem waar de harten branden. En hopelijk nemen wij door het brood te delen anderen mee op de weg daarheen. Amen.